

Bohoslužba 10.02.2022

Modlitba Anny

Vzdych: *Chcem sa rozpomínať na Hospodinove skutky, premýšľať o твоjich dávných divoch. Uvažovať chcem o všetkých твоjich činoch, rozmyšľať o твоjich skutkoch. Bože, tvoja cesta je svätá! Ktorý boh je taký veľký ako náš Boh? Ty si Boh, ktorý robí divy! Svoju moc si dal poznať národom. Amen (Ž 77,12-15)*

Pieseň: č. 77,1-5 — *V ťažký deň súženia môjho*

Vzdych: *Ludia, dúfajte v neho v každom čase, vylievajte si pred ním srdce! Boh je naším útočiskom. (Ž 62,9)*

Modlitba:

Milostivý Bože, Pane náš, ďakujeme, že si živý Boh, ktorý nás vidíš, počuješ a nielen hovoríš s nami, ale nám aj dávaš prežívať svoju moc a lásku. Ďakujeme, že takto Ťa môžeme aj teraz hľadať, predstupovať pred Tvoju tvár takí, akí sme, a vzývať Tvoje meno. Sme skleslí, úbohí a utrápení všelijakými ťažkosťami a zápasmi života, ktoré nás chcú obrať o silu, vieru a nádej. Sami dosť síl nemáme, toľkokrát by sme to aj vzdali - ak by si nám Ty nebol obnovil silu, ak by si nás nebol podržal. Zdá sa nám, že sme videli kedysi aj radostnejšie časy a ťažko sa nám prijíma, keď sa nám zdá, akoby si bol nám odoprel svoju moc a pomoc.

Ale vieme, Pane, že tomu tak nie je, že Ty, ktorý si aj nás miloval večnou láskou a svoju priazeň si nám zachoval, nás neodvrhneš od seba. Preto Ťa aj teraz oslovujeme s prosbou a nádejou, že nás pozdvihneš, a nedovoliš, aby nás zožieral smútok a žiaľ. Svätá je Tvoja cesta, daj, aby sme ju takto prijímali a nechali sa viesť твоjím slovom, aby sme mohli poznať, kde sme urobili chybu, v čom sme sa previnili alebo čomu sme nevenovali potrebnú pozornosť. Prosíme, daj nám poznať nielen naše nedostatky a previnenia, ale aj východisko, ktoré si nám pripravil, aby sme mohli odchádzať v pokoji, Tвоjím slovom obnovení. Prehovor k nám a konaj v nás a medzi nami. Pre lásku Pána Ježiša Krista Ťa prosíme, vypočuj nás. Amen

1Samuelova 1,1-18 — Modlitba Anny

¹ Bol akýsi muž z Ramatajim-Cofímu, z Efrajmského pohoria, menom Elkana. Bol synom Jerocháma, syna Elihua, syna Tochua, syna Efra'ana Cúfa. ² Elkana mal dve ženy. Jedna sa volala Anna, druhá Peninna. Peninna mala deti, Anna však bola bezdetná. ³ Elkana chodieval každoročne zo svojho mesta do Šila klaňať sa a obetovať Hospodinovi zástupov. Tam boli Hospodinovými kňazmi Eliho synovia Chofni a Pinchás. ⁴ Keď raz Elkana prinášal obetný dar, dal z neho po kuse svojej žene Peninne i všetkým jej synom a dcéram. ⁵ Anne však dal mimoriadny diel, lebo ju miloval, hoci jej Hospodin uzavrel lono. ⁶ Jej sokyňa ju ustavične urážala a trápila, lebo Hospodin jej uzavrel lono. ⁷ Tak to bývalo rok čo rok, kedykoľvek Anna putovala do Hospodinovho domu. Peninna ju dohánala až k slzám, takže ani nejedávala. ⁸ Jej muž Elkana sa spýtal: „Anna, prečo plačeš a neješ? Prečo sa tak trápíš? Nie som ti vzácnejší než desať synov?“

⁹ Keď sa raz v Šile najedli a napili, Anna vstala. Kým kňaz Eli sedel na stolci pri verajach Hospodinovho chrámu, ¹⁰ ona sa v žalostnom plači modlila k Hospodinovi. ¹¹ Pritom zložila tento sľub: „Hospodín zástupcov, ak milostivo pozrieš na trápenie svojej služobnice a rozpomenieš sa na ňu, ak na ňu nezabudneš, ale jej dáš mužského potomka, darujem ho Hospodinovi na celý život a britva sa jeho hlavy nedotkne.“ ¹² Keď sa už dlho modlila pred Hospodinom, Eli pozoroval jej ústa. ¹³ Anna si však hovorila iba v srdci. Keďže sa jej pohybovali len pery a hlas nebolo počuť, Eli ju pokladal za opitú. ¹⁴ Eli sa jej spýtal: „Dokedy budeš opitá? Vytriezvi!“ ¹⁵ Anna odpovedala: „Nie je to tak, môj pane, som žena, ktorá má dušu plnú bôľu. Nepila som víno ani iný opojný nápoj, iba dušu som si vylievala pred Hospodinom. ¹⁶ Nepokladaj svoju služobnicu za ničomnú ženu, lebo čo som doteraz hovorila, pochádzalo z veľkého žiaľu a trápenia.“ ¹⁷ Eli na to povedal: „Chod' v pokoji. Boh Izraela nech splní tvoju prosbu, s ktorou si sa naňho obrátila.“ ¹⁸ Odpovedala: „Kiež tvoja služobnica nájde u teba priazeň.“ Žena potom odišla svojou cestou, zajedla si a tvár už nemala smutnú.

Milí Bratia a milé Sestry,

Dnes sme zo Starého zákona začali čítať novú knihu, ktorá uvádza aj novú kapitolu dejín Božieho ľudu, ktorá je úzko spojená s osobou Samuela. Dozvedáme sa, že to bol Boží muž, o ktorom už jeho nie bežné narodenie naznačuje, že je Ním vyvolený a poverený človek.

Spoznávame tu v 1. kapitole rodinu Elkánu, zbožného človeka, ktorý však mal dve ženy. Stávalo sa v tej dobe také, ale vidíme, že koľko napätia, nevraživosti to so sebou prináša. Podobne ako v rodine Jáкова, aj tu je milovaná žena bezdetná, no tá druhá má viacej detí. Anne „*Hospodin uzavrel lono*“. Je teda za tým Božie rozhodnutie — ako vždy, len dnešný človek si to už tak nepripúšťa. Pre Annu tento stav prináša veľa bolesti, poníženia, osočovania a stavia ju do stavu opovrhutej ženy, ktorej z nejakého dôvodu či za trest Hospodin odmieta svoje požehnanie. Jej muž, Elkána je síce veľmi pozorný, skutočne ju miluje, vidíme prejavy jeho lásky, ale on predsa má deti, a v tejto veci ju nechápe. „*Anna, prečo plačeš a neješ? Prečo sa tak trápiš? Nie som ti vzácnejší než desať synov?*“ Je to možno tak, ale nahradíť potomka svojou osobou nedokáže. Anna nenachádza pochopenie a hlavne východisko zo svojej situácie.

Pritom vidíme, že žijú zbožne, verne Hospodinovým požiadavkám, že ročne sa vyberú na púť do Šílo — kde bol svätostánok a bolo to miesto uctievania Hospodina, keď ešte nestál jeruzalemský chrám — aby z príležitosti niektorého sviatku sa pred Hospodina postavili, priniesli svoje obety a následne sa radovali zo spoločenstva s Ním aj spoločným hodovaním pri svätyni. Ročne pri tejto radostnej príležitosti Anna ešte viacej prežíva svoju bolesť a nemôže sa tešiť.

Bratia a Sestry, iste chápeme tento duševný stav. Anna sa síce nebúrila voči Bohu, nevytýkala Mu nič, ale tá horkosť v jej srdci bola silnejšia, ako radosť, ktorú by bola mala aj ona prežívať s ostatnými. Aj nám sa stáva, že nás premôže smútok, žiaľ, strach či strasť, ani to nemusí byť spojené so sebaľútosťou, ale stačí to k tomu, aby nás ten stav zbavil radosti pred Pánom a z nej vyplývajúcej nádeje. Ešte horšie je, keď to pretrváva, keď nás to dlhodobo zaťažuje a nevieme sa tej ľarchy zbaviť.

Asi tak to bolo aj s Annou a bola v tom ľudsky úplne sama, ako som spomínala, nenašla celkom pochopenie ani u svojho muža. Niekedy sa musíme zmieriť s tým, že určité svoje zápasy sme nútení viesť sami a že od ľudí sa nám plného pochopenia nedostane. Ale je dané východisko, ktoré našla aj Anna. Určite sa modlievala aj doposiaľ, ale teraz sa odhodlala celý svoj stav predostrieť Hospodinovi. V danej chvíli nenápadne odíde od obetnej hostiny, vojde do toho chrámu (do svätyne, ktorá vtedy nahradila chrám) a v pokornej, úprimnej modlitbe všetko povie Bohu. „V žalostnom plači sa modlila k Hospodinovi.“ Jej slovami: vyliala svoje srdce Hospodinovi. Jediné a najlepšie, čo mohla urobiť, že v Hospodinovej prítomnosti odovzdá tento svoj žiaľ Jemu.

Bratia a Sestry, nepoznáme slová, ktoré Anna pred Hospodinom povedala, len tie posledné, v ktorých dáva sľub. Dlho sa modlila, iste však to neboli slová hnevu a obviňovania či túžby po pomste. Ale slová, ktoré opísali jej biednu situáciu, jej túžbu byť zbavená nálepky „neplodná“ a jej túžbu po vypočutí modlitby venovať svoje ešte nenarodené dieťa službe pre Hospodinovu slávu. Dá sa to vydedukovať z rozhovoru, ktorý viedla s kňazom Élim.

Tento kňaz ju pozoroval. Treba vedieť, že v tej dobe sa ľudia zvykli aj osobne modliť nahlas a vo svätyňi sa modlili skôr spoločne zapojením sa do liturgie. Annina osobná modlitba však bola potichu, len pery sa jej pohybovali. Čo si teda o nej myslí Éli? Že je opitá, nepríčetná. Prečo to tak myslí? Naznačuje to smutný fakt: zrejme pohanské kulty plodnosti a s nimi spojené orgiastické slávnosti sa už udomácnili aj medzi izraelitmi, preto Élimu toto nezvyčajné správanie tejto ženy pripomína opitosť. Vidíme, ako ľahko vie človek trafiť vedľa, ako ľahko je možné povrchným dojmom si vytvoriť falošný obraz o skutočnosti? Je v tom veľké varovanie aj pre nás, aby sme nesúdili podľa zdania, nerozvážne, povrchné, lebo, to čo sa tak či onak zdá, môže byť celkom inak. Teda aby sme niekomu nekrivdili a nemuseli sa potom hanbiť za svoje nevhodné slová, úsudok či prístup. Predpokladám, že sme už tak niekoľkokrát aj pochodili... Ale či sme sa poučili?

Aj Éli to berie tak naľahko, ale keď mu Anna vyrozpráva, čo tam robí, tak rýchlo pochopí situáciu. „*Nie je to tak, môj pane, som žena, ktorá má dušu plnú bôľu. Nepila som víno ani iný opojný nápoj, iba dušu som si vylievala pred Hospodinom. Nepokladaj svoju služobnicu za ničomnú ženu, lebo čo som doteraz hovorila, pochádzalo z veľkého žiaľu a trápenia*“. Skutočne ten žiaľ je tam dominantný, však je aj teraz pokorná a neurazí sa pre podozrievanie z opilstva, čím ju považuje za takú ľahkú ženu... Nie, „*iba dušu som si vylievala pred Hospodinom*“. A dobre urobila.

Bratia a Sestry, to je ten najdôležitejší odkaz pre nás z tohoto príbehu. Je možné vyliať svoju dušu pred Hospodinom. Je to najosobnejšia modlitba, keď sa nepovie len niečo ako zvyčajne, keď je v tom človek sám a cele, keď sa o všetko podelí s Tým, ktorý mu dokáže pomôcť. Stáva sa, že si posťažujeme, poplačeme pred Pánom, ale vyliať pred Ním celý obsah svojho srdca, to je omnoho viacej. Pretože tam sa uvoľní miesto, ktoré môže naplniť On. To nie je tak, že niečo z preplneného pohára

vylejeme, ale ostatný obsah v ňom naďalej zostáva, zhromažďuje a usádza sa na jeho dno práve to, čo je horké, čo náš život otrávi. Ale vyliat až do dna, aby bol prázdny, aby ho mohol naplniť On, to má svoj efekt. Takto vyliala svoju dušu pred Hospodinom Anna, a dobre urobila.

Ďalšia reakcia Éliho je tiež poučná. Nepýta sa, o čo ide, netlačí sa jej do života, dokonca sa ani neponúka, že by pomohol. Akoby aj sám pochopil, že to chce vyššiu moc, a že tam, kde sa hľadá pomoc od Boha, človek aj tak nepomôže. Ale vysloví povzbudenie až požehnanie. Je v ňom snád' obsiahnuté aj jeho ospravedlnenie za nevhodný úsudok? Možno. Určite sú to slová, ktoré si Anna vypočuje ako Božiu odpoveď na svoju modlitbu. A to jej aj stačí.

Tu sa jej celkový stav zmení: „*potom odišla svojou cestou, zajedla si a tvár už nemala smutnú*“. Aká viditeľná zmena! To, čo Anna vyliala zo svojho srdca pred Hospodina, už ju netrápi. Tak ako rozliatu vodu nie je možné už pozbierať zo zeme, lebo tá ju vsiakla do seba, tak si ani ona nevzala naspäť do svojej duše, čo z nej vyliala. Ale obnoveným a pokojným srdcom vie hľadiť do budúcnosti. Zložila svoje ťažké bremeno, už ju viacej netrápi.

Bratia a Sestry, taký veľký je význam pravej modlitby, tej zo srdca, ktorá je vylievaním si duše pred Hospodinom. Človek vstáva iný, ako keď sa sklonil pred Ním. Anniným príbehom nás Pán povzbudzuje, aby sme zložili svoje bremená — na Neho. Aby sme neotáľali predstúpiť pred Neho a vylievať svoju dušu pred Ním, až sa všetko vyleje — aj keď je to sklamanie, krivda, bolesť, hnev, žiaľ, zlosť či trápenie svedomia alebo pokánia. On nás vypočuje a neodmietne, On nás nielen chápe, ale vie aj vyliečiť, obnoviť a naplniť sebou, aby sme mali vnútorný pokoj a dôvod na radosť z toho, že čo sme Mu takto odovzdali, je na dobrom mieste u Neho a o ostatné sa už On postará. Len majme v ňom dôveru. Takto zbavená všetkého trápenia, krivdy a žiaľu odchádza Anna zo Šila. Vylejme pred Ním svoju dušu v tichosti na modlitbách a odchádzajme v pokoji a v nádeji. Môžeme to urobiť o to viacej, že sám Pán nás k tomu povzbudzuje a vyzýva: *Pre nič nebud'te ustarostení, ale vo všetkom s vďakou predkladajte Bohu svoje žiadosti vo svojich modlitbách a prosbách. A pokoj Boží, ktorý prevyšuje každý rozum, uchráni vaše srdcia a vaše mysle v Kristovi Ježišovi. (Fil 4,6-7) Amen*

Modlitba:

Nebeský Otče náš, chválime Tvoje meno, že si sa k nám, biednym ľuďom sklonil a sprístupnil si nám svoju lásku aj tým, že Ťa môžeme hľadať, oslovovať a predostrieť Ti s detinskou dôverou všetko, čím sa nevieme popasovať. Tak sme Ti vďační za príklad Anny, ktorým nás povzbudzuješ, aby sme sa nezmierili so svojou duchovnou biedou a tým všetkým, čo náš život sužuje, ale naučili sa vylievať svoju dušu pred Tebou.

Odpusť, že to robievame tak napol, odpusť, že nám chýba tá odvaha, všetko a úplne vyznať a zveriť do Tvojich rúk. Odpusť, že niekedy my sami a dobrovoľne predlžujeme čas svojho trápenia tým, že sa nevieme s dôverou odovzdať Tebe

a spoľahnúť sa na Tvoje múdre riadenie v našom živote a v živote našich milých. Odpusť, že často vstávame po modlitbe tak isto ustarostení, akí sme boli pred tým.

Drahý Bože náš, odpusť, ak žijeme ako Tvoje smutné deti, veď ten smútok a žiaľ, ktorý je na nás vidieť, nikoho neosloví a neprivedie k Tebe. Zmiluj sa nad nami a prijmi nás takýchto biednych, ubolených a bezmocných. Nech naše bremená, ktoré z nás vezmeš, zostanú u Teba a nás viacej netrápia. Obnov a naplň naše srdcia nádejou a tým pokojom, ktorý svet nemôže dať, jedine Ty. Nech je to aj na nás vidieť, ako bolo vidieť na Anne, že tvár už nemala smutnú. *Amen*

Otče náš...

Požehnanie...

Pieseň: č. 285 — *Na Krista svoje hriechy zložil som už cele...*